

การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ผลการประเมินงานเขียนของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 The Development on Communication Writing Skill with The Management of Learning Process by Using The Result of Writing Assessment of Vocational Certificate 1 Students

สายพิน เพ็งสันเทียะ (Saipin Pengsuntia)*

สมบัติ ตัญตรัยรัตน์ (Sompat Tantriratna)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลการประเมินงานเขียน ของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ 1 ระบบทวิภาคี สาขา เครื่องประดับอัญมณี วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 21 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท 1) เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินผลการเขียนสื่อสารและแบบทดสอบท้ายวงจร 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูและแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน ใช้รูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย และค่าร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า

การพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ผลการประเมินงานเขียน ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 มีคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 72.64 และมีจำนวนนักเรียน ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 70/70

คำสำคัญ : ทักษะการเขียนสื่อสาร การประเมินงานเขียน

Keywords: Communication writing skills, Writing assessment

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The purpose of this research was to study the result of skill development for communication writing with the learning management process by using the results of writing assessment of first year Vocational Certificate students. The target group consisted of 21 vocational certificate students who studied in Bilateral system, Jewelry Major, Suranaree Technical College, Chokchai District, Nakhon Ratchasima Province under the Vocational Education Commission, Nakhon Ratchasima Province during the second semester of the 2009 academic year. The research instruments were classified into 2 types: 1) Data collection instruments such as Learning Management Plan, Evaluation Form in writing for communication, the End Cycle test, 2) Reflection instruments on management learning process such as Observation Form for Teachers' Behavior in Teaching, Observation Form for Students' Behavior in learning. The action research was used in this research. Data were analyzed by mean and percentage.

The results were as follow:

The results of skill development for communication writing by applying Writing Assessment Results of first year Vocational Certificate students with an average of 72.64% and 85.71% of students passed the criterion which was higher than the specified criteria of 70/70.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 (หมวด 1 หน้า 3) มาตรา 6 บัญญัติไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากล และภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพโดยอิสระได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2551)

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่ผลิตกำลังคนที่มีความเป็นเลิศทางวิชาชีพ มุ่งเน้นผลิตผู้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในระดับฝีมือ มีสมรรถนะ สามารถประกอบอาชีพได้จริง มีกิจนิสัยที่เหมาะสมกับการทำงาน การจัดการเรียน

การสอนในสถานศึกษายึดหลักสูตรของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีโครงสร้างหลักสูตร ข้อ 7.1 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 16 สิงหาคม 2549) หมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์ ประกอบไปด้วยสมรรถนะทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และสมรรถนะหลักเพื่อเป็นพื้นฐานที่สัมพันธ์กับวิชาชีพในการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจในตนเอง ผู้อื่นและสังคม สามารถบูรณาการความรู้ได้อย่างเป็นระบบนำไปใช้ในชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขซึ่งในหมวดวิชาพื้นฐานประยุกต์นี้รวมไปถึงหมวดวิชาภาษาไทยด้วย โดยวิชาภาษาไทยสำหรับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ในภาคเรียนที่ 2 นักเรียนต้องเรียนวิชา ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 มีจุดประสงค์รายวิชา และมาตรฐานรายวิชาที่เน้นเรื่องการใช้ถ้อยคำในการสื่อสาร การเขียนประโยคเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ใช้ภาษาไทยเป็นเครื่องมือในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ จากคำอธิบายรายวิชา ภาษาไทยเพื่ออาชีพ 2 มีทักษะ การเขียนที่นักเรียนจะต้องได้เรียน คือ การเขียนสื่อสาร การเขียนแสดงทรรศนะ การเขียนบันทึกที่จำเป็นในงานอาชีพ การเขียนโน้มน้าวใจ

และการเขียนบทประพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพ การเขียนสื่อสารเป็นทักษะการเขียนที่นักเรียนในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ต้องเรียนและต้องปฏิบัติ ได้เพื่อนำไปใช้ในงานอาชีพของตนเองในอนาคต

การเขียนสื่อสาร เป็นกระบวนการที่มนุษย์ใช้ ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด เจตคติ ตลอดจนประสบการณ์ ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน ผ่านการเขียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการ การเขียนสื่อสารมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน และการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการเขียนเชิงธุรกิจ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้อง และเหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการติดต่อสื่อสาร ด้านการโฆษณาสินค้า การประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและ ภายนอกองค์กร การบริหารติดต่อประสานงาน การใช้ เทคโนโลยีการสื่อสาร ฯลฯ กิจกรรมด้านธุรกิจ จึงจะประสบ ผลสำเร็จได้ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานธุรกิจทุกระดับต้อง เข้าใจเรื่องการเขียนสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นการใช้ สัญลักษณ์แทนเสียงที่เปล่งออกมาเป็นคำพูด การเขียน จึงสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารเพราะสามารถสื่อได้ กว้างขวางและเก็บไว้เป็นหลักฐานได้คงทน

การประเมินผลงานการเขียนเป็นเรื่องที่ทำได้ ยาก เพราะเป็นการประเมินผลที่ได้จากการปฏิบัติทาง ภาษา การประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สมปิต ตัญตรัยรัตน์ และคณะ (2545 อ้างถึงใน วงศ์ศิริ ถาวรชีพ, 2547) จะ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นเป้าหมายของ การประเมินในชั้นเรียน การได้ข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียน ของผู้เรียนและข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาการสอน ผู้สอน ต้องประเมินผลระหว่างการเรียนการสอนโดยประเมิน อย่างสม่ำเสมอตลอดการสอนแต่ละหน่วย เพื่อให้ได้ข้อมูล มาปรับปรุงการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน

การประเมินตามสภาพจริงเป็นทางเลือกใหม่ ที่ครูใช้ในการประเมินผลงานของนักเรียนตามความเป็น จริง (สมศักดิ์ ภูวิภาดาธารธรณ์, 2544) เป็นวิธีที่ออกแบบ มาเพื่อสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมและทักษะที่จำเป็นของ นักเรียนในสถานการณ์ที่เป็นจริง ประเมินงานที่เน้นการ แสดงออกในภาคปฏิบัติ กระบวนการเรียนรู้ ผลผลิต เพิ่มสะสมงานและ Scoring Rubric ซึ่งเป็นเครื่องมือ

การประเมินผลงานของนักเรียนได้ วิธีการประเมินตาม สภาพจริง เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัด กระบวนการเรียนรู้ ดังนั้นการประเมินตามสภาพจริงจึง สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริงอาจใช้การ สังเกต การบันทึก การรวบรวมข้อมูลจากผลงานของ นักเรียน วิธีการประเมินตามสภาพจริงโดยใช้ Scoring Rubric เป็นเครื่องมือที่ครูใช้ในการประเมินตามสภาพ จริงสามารถประเมินผลงานจากการปฏิบัติให้สอดคล้อง กับหลักสูตรและวิธีสอนของครูได้

Scoring Rubric (สมปิต ตัญตรัยรัตน์ และคณะ, 2545) เป็นเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ ที่ได้รับการ ยอมรับและถูกนำมาใช้ในการประเมินอย่างกว้างขวาง เนื่องจากผลการประเมินที่ได้ มีคุณค่าต่อการปรับปรุง พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าตัวเลขคะแนนและมีประสิทธิภาพ สำหรับการประเมินการปฏิบัติหรือผลงาน ที่ไม่มีคำตอบถูกเพียงคำตอบเดียวหรือการแก้ปัญหา ทางเดียวแต่จะมีคำตอบที่หลากหลาย

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาไทย วิทยาลัย เทคนิคสุรนารี มีความสนใจที่จะพัฒนาทักษะการเขียน สื่อสารของนักเรียนเพราะการเขียนสื่อสารเป็นทักษะ ที่จำเป็นสำหรับนักเรียนที่เรียนสายอาชีพตามพระราช บัญญัติอาชีวศึกษาปี 2551 เน้นให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ ไปประกอบอาชีพ ดังนั้นสิ่งที่สะท้อนผลการเรียนรู้ที่ทักษะ การเขียนสื่อสารของนักเรียนว่ามีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะ ต้องประเมินผล ตามผลงานของนักเรียนที่ได้ปฏิบัติจริง การประเมินตามสภาพจริงโดยใช้ แบบประเมินงานเขียน (Scoring Rubric) เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้สะท้อนผล การเรียนรู้ได้ เมื่อผลการประเมินเป็นเช่นไรสามารถนำผล การเรียนที่ประเมินได้ไปพัฒนาการสอนในครั้งต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ที่เรียนด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมิน งานเขียนมาพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร มีผลการเรียนรู้ ผ่านเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 70 และจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ 70

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินงานเขียน ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

กระบวนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ผลจากการประเมิน งานเขียน สื่อสารของนักเรียนด้วย Scoring Rubric มาออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การเขียนของนักเรียน

การเขียนสื่อสาร หมายถึง การเขียนแสดง ทศนะ การเขียนบันทึกและการเขียนคำประพันธ์ที่ใช้ใน งานอาชีพ

ทักษะการเขียนสื่อสาร หมายถึง ความสามารถ ในการเขียนสื่อสารของนักเรียนที่วัดได้จากการใช้แบบ ประเมินผลงานเขียน (Scoring Rubric) และผลการทดสอบ ท้ายวงจรผ่านเกณฑ์ตามกำหนด 70/70

เกณฑ์ที่กำหนด 70/70 หมายถึง คะแนนเฉลี่ย ที่ได้จากการประเมินผลการเขียนและคะแนนทดสอบ ท้ายวงจรของนักเรียนทุกคนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 และ จำนวนนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ 70

การประเมินผลงานเขียนของนักเรียน หมายถึง การให้คะแนนผลงานการเขียนด้วยเกณฑ์ Scoring Rubric ประกอบด้วย 1) รายการประเมิน ได้แก่ องค์ประกอบของ การเขียน เนื้อหา การนำเสนอ การใช้ภาษาและอักขรวิธี 2) เกณฑ์การประเมิน 4 ระดับ ได้แก่ 16-20 = ดีมาก 11-15 = ดี 6-10 = พอใช้ 1-5 = ปรับปรุง 3) คำนวณน้ำหนัก หมายถึง ความสำคัญของรายการประเมิน = 1 ดังนี้

รายการ ประเมิน	ระดับคะแนน 4	ระดับคะแนน 3	ระดับคะแนน 2	ระดับคะแนน 1	ค่า น้ำหนัก
องค์ประกอบ ของการเขียน	มีองค์ประกอบของ การเขียนแต่ละประเภท ครบถ้วน	มีเนื้อเรื่องแต่ขาด องค์ประกอบ 1 ข้อขึ้นไป	มีเนื้อเรื่องแต่ขาด องค์ประกอบ 2 ข้อขึ้นไป	มีเนื้อเรื่องแต่ขาด องค์ประกอบ 3 ข้อขึ้นไป	1
เนื้อหา	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง เรียงลำดับเรื่องได้ดี มีประเด็นน่าสนใจและ มี ข้อมูลสนับสนุน อย่าง ชัดเจน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่อง เรียงลำดับเรื่องได้ มี ประเด็นในการเขียน และมีข้อมูลสนับสนุน	เนื้อหาสาระสัมพันธ์ กับชื่อเรื่อง เรียงลำดับเรื่อง วกวนบ้าง มีประเด็นในการ เขียน	เนื้อหาสาระ ไม่สัมพันธ์กับ ชื่อเรื่อง ลำดับเรื่อง วกวน ไม่มีประเด็น ในการเขียนหรือ มี ประเด็นในการ เขียนแต่ไม่มีข้อมูล สนับสนุน	1
การนำเสนอ	การนำเสนอที่น่าสนใจ มีความคิดที่แปลกใหม่ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือมีข้อคิดเห็นที่เป็น เหตุเป็นผลและมีข้อ เสนอแนะในทางที่ดี	การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิด หรือ มีข้อคิดเห็น ที่เป็นเหตุเป็นผล และมีข้อเสนอแนะ	การนำเสนอ มีความคิดที่ดี และมีข้อคิดเห็น ที่เป็นเหตุเป็นผล	การนำเสนอ ไม่มีความคิดที่ดี ไม่มีเหตุผล	1
การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละ สลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน ลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้อง สื่อความหมายชัดเจน ลำดับความไม่วกวน	ใช้ภาษาถูกต้องตาม ไวยากรณ์ สื่อความหมาย ชัดเจน	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง วกวน สื่อความไม่ชัดเจน	1

รายการประเมิน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนน	ระดับคะแนน	ค่าน้ำหนัก
	4	3	2	1	
อักษรวิธี	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง ผิดได้ 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดได้ 4-6 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิดได้ 7-9 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 10 แห่ง ขึ้นไป	1
เกณฑ์การประเมินช่วงคะแนน 16 – 20 = ดีมาก, 11-15 = ดี, 6-10 = พอใช้, 1-5 = ปรับปรุง					

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนชั้น

ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ระบบทวิภาคี สาขาเครื่องประดับอัญมณี วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 21 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการประเมินงานเขียนของนักเรียน
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการเขียนสื่อสาร

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามลักษณะการใช้ ดังนี้

- 1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

(1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน (ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนแสดงพรรณนา การเขียนบันทึกที่จำเป็นในงานอาชีพ และการเขียนบทหรือกรองที่เกี่ยวข้องกับ งานอาชีพ)

(2) แบบประเมินงานเขียน

(3) แบบทดสอบท้ายวงจร 3 วงจร วงจรละ 20 ข้อ รวมทั้งหมด 60 ข้อ

- 2) เครื่องมือที่ใช้สะท้อนผลการเรียนรู้ ได้แก่

(1) แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู

(2) แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ 15 ธันวาคม 2552 ถึงวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553

5. รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1982 อ้างถึงในยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537) กล่าวถึงขั้นตอนของการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนวางแผน (Plan) 2) ขั้นตอนปฏิบัติการ (Action) 3) ขั้นตอนสังเกตการณ์ (Observe) 4) ขั้นตอนสะท้อนการปฏิบัติ (Reflect)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูล เชิงคุณภาพในการสะท้อนผลจากการดำเนินการปฏิบัติการสอนในแต่ละวงจร ดังนี้

1) ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้จากการหาค่าร้อยละ (%) และการหาค่าเฉลี่ย ()

2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการบันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู และชิ้นงาน การเขียนสื่อสารของนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารด้วยกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ผลการประเมินงานเขียนของนักเรียน รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. ก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนเนื้อหาวิชาภาษาไทยเพื่ออาชีพ เรื่องการเขียนจดหมายธุรกิจแล้วตรวจผลงานด้วยแบบประเมินงานเขียนเพื่อหาข้อบกพร่องพบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการตรวจผลงานตามรายการประเมินโดยเรียงคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามาก ได้แก่ ลำดับที่ 1 องค์ประกอบของการเขียน คิดเป็นร้อยละ 60.71 ลำดับที่ 2 การนำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 61.90 ลำดับที่ 3 เนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 63.10 ลำดับที่ 4 การใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 65.48 ลำดับที่ 5 อักษรวิธี คิดเป็นร้อยละ 72.62 สรุปได้ว่า นักเรียนมีข้อบกพร่องจากการเขียน ด้านองค์ประกอบของการเขียนมากที่สุด

2. วงจรที่ 1 ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องด้านองค์ประกอบของการเขียน จากผลการเขียนจดหมายธุรกิจ มาวิเคราะห์และออกแบบการเรียนรู้เพิ่มเติมในวงจรที่ 1 เรื่องการเขียนแสดงทัศนะในรูปแบบความเรียง เรียงความและบทความ ผู้วิจัยได้แก้ไขข้อบกพร่องจากการประเมินผลการเขียนจดหมายธุรกิจด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ โดยให้นักเรียนศึกษาองค์ประกอบการเขียนความเรียง เรียงความ บทความจากตัวอย่าง แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของการเขียนออกมาเป็นแผนภาพความคิด ผู้วิจัยปรับใบงานของนักเรียนให้นักเรียนเขียนแผนภาพความคิดก่อนลงมือเขียนผลงาน

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ในวงจรที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการตรวจผลงานตามรายการประเมินโดยเรียงจากน้อยไปหามากได้แก่ ลำดับที่ 1 การใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 59.13 ลำดับที่ 2 การนำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 68.25 ลำดับที่ 3 เนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 73.02 ลำดับที่ 4 อักษรวิธี คิดเป็นร้อยละ 74.60 ลำดับที่ 5 องค์ประกอบของการเขียน คิดเป็นร้อยละ 79.76 จากค่าเฉลี่ยที่ได้พบว่าในวงจรที่ 1 ทักษะการเขียนด้านองค์ประกอบของการเขียนมีการพัฒนาขึ้น แต่มีข้อบกพร่องการเขียนด้านการใช้ภาษามากที่สุด

3. วงจรที่ 2

ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องด้านการใช้ภาษา จากผลการเขียนวงจรที่ 1 มาวิเคราะห์และออกแบบการเรียนรู้เพิ่มเติมในวงจรที่ 2 เรื่องการเขียนบันทึกจากการอ่าน บันทึกข้อความและบันทึก การประชุม ผู้วิจัยได้แก้ไขข้อบกพร่องจากผลการประเมินการเขียนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยให้นักเรียนศึกษาภาษาที่เป็นทางการและกึ่งทางการจากตัวอย่างบันทึกจากการอ่าน บันทึกข้อความและบันทึก การประชุม นักเรียนหาข่าวจากหนังสือพิมพ์มาวิเคราะห์การใช้ภาษา ชัดเส้นใต้ข้อความข่าวที่เป็นภาษา กึ่งทางการและเป็นทางการ ผู้วิจัยปรับใบงานของนักเรียนโดยใช้แบบฟอร์มการเขียนบันทึกมาช่วยในการเขียนผลงาน

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ ในวงจรที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการตรวจผลงานตามรายการประเมินโดยเรียงจากน้อยไปหามากได้แก่ ลำดับที่ 1 การนำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 63.10 ลำดับที่ 2 เนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 66.27 ลำดับที่ 3 การใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 72.22 ลำดับที่ 4 อักษรวิธี คิดเป็นร้อยละ 76.19 ลำดับที่ 5 องค์ประกอบของการเขียน คิดเป็นร้อยละ 83.33 จากค่าเฉลี่ยที่ได้ พบว่า ทักษะการใช้ภาษาของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากเดิมการใช้ภาษาคิดเป็นร้อยละ 59.13 ในวงจรที่ 2 การใช้ภาษา มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 72.22 แต่ในวงจรที่ 2 นี้ นักเรียนมีข้อบกพร่องการเขียนด้านการนำเสนอมากที่สุด

4. วงจรที่ 3

ผู้วิจัยได้นำข้อบกพร่องด้านการนำเสนอ จากผลการเขียนวงจรที่ 2 มาวิเคราะห์และออกแบบการเรียนรู้เพิ่มเติม ในวงจรที่ 3 เรื่องการเขียนคำประพันธ์ที่ใช้ในงานอาชีพ ผู้วิจัยได้แก้ไขข้อบกพร่องจากผลการประเมินผลการเขียน ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้โดยนักเรียนเติมข้อความที่ขาดหายไปจากคำประพันธ์ในใบงาน นักเรียนร่วมกันตั้งชื่อ ตัวอย่างคำประพันธ์ที่กำหนดในใบงาน นักเรียนศึกษาการนำเสนอความคิดโดยการใช้อุปมา อุปมาลักษณ์ การกล่าวเกินจริงและบุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัตจากตัวอย่างคำประพันธ์ผู้วิจัยได้คัดสรรมาผู้วิจัยให้นักเรียนอ่านบทความเกี่ยวกับจังหวัดนครราชสีมาเพื่อให้นักเรียน มีข้อมูลในการเขียนเพิ่มขึ้น

ผลที่ได้จากการจัดการเรียนรู้ ในวงจรที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการตรวจผลงานตามรายการประเมินโดยเรียงจากน้อยไปหามากได้แก่ ลำดับที่ 1 เนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 62.30 ลำดับที่ 2 การนำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 67.46 ลำดับที่ 3 การใช้ภาษา คิดเป็นร้อยละ 72.22 ลำดับที่ 4 องค์ประกอบของการเขียน คิดเป็นร้อยละ 78.17 ลำดับที่ 5 อักษรวิธี คิดเป็นร้อยละ 85.32 จากค่าเฉลี่ยที่ได้พบว่า ทักษะการนำเสนอของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากเดิมการนำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 63.10 ในวงจรที่ 3 การนำเสนอมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 67.46

5. ผลการเรียนรู้จากการพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสาร ด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ผลการประเมินงานเขียนของนักเรียนทั้ง 3 วงจร พบว่านักเรียนมีผลการเรียนรู้จากวงจรที่ 1-3 มีค่าร้อยละเท่ากับ 71.79 72.44 และ 73.70 และผลการเรียนรู้เฉลี่ยรวมทั้ง 3 วงจร มีค่าร้อยละเท่ากับ 72.64 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ คือ 70/70 เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้ Scoring Rubric ในการประเมินผลงานของนักเรียน ซึ่ง Scoring Rubric มีเกณฑ์การให้คะแนนที่สามารถอธิบายระดับการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน สามารถตัดสินคะแนนได้ตรงตามความสามารถของผู้เรียน ทำให้พบข้อบกพร่องที่ชัดเจนในการเขียน เมื่อพบว่านักเรียนมีข้อบกพร่องในการเขียนสื่อสารด้านใด ผู้วิจัยจึงออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องในการเขียนของนักเรียนให้ตรงจุด การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารของนักเรียนอย่างต่อเนื่องทั้ง 3 วงจร ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการเขียนสื่อสารสูงขึ้นตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ ทศพร เกตุถนอม (2543) ได้ศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 1 ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้จากแบบทดสอบ การเขียน ความเรียงวิชาภาษาไทยกับการสื่อสารพบว่า นักศึกษาร้อยละ 69.64 มีความสามารถในการเขียนความเรียงด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี การวิเคราะห์ข้อมูล จากการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการเขียน

ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร พบว่า นักศึกษาร้อยละ 62.78 ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญของวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร เนื่องจากมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาอื่นและยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ วรกุล ฉิมพันธ์ (2550) ได้พัฒนาแบบประเมินทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความเพื่อประเมินการผ่านช่วงชั้นที่ 3 ซึ่งถือเป็นการจบการศึกษาภาคบังคับ โดยคาดหวังว่า ผลที่ได้จากการวัดมีความถูกต้องแม่นยำ นักเรียนที่ผ่านการประเมิน มีทักษะในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความเป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ผลการวิจัยพบว่า แบบประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความ เพื่อประเมินการผ่านช่วงชั้นที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ในการประเมินทักษะการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนสื่อความของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มเติมตามความสนใจ
- 2) ควรสร้างเกณฑ์การตรวจผลงานที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับระดับเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนเพื่อความถูกต้อง เชื่อถือได้และสามารถสะท้อนความสามารถของนักเรียนได้จริง
- 3) ควรทำวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารกับนักศึกษาในระดับอื่น

2. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

- 1) ควรจัดกิจกรรมฝึกการคิดคล่องให้นักเรียนฝึกคิดคำศัพท์เพื่อนำมาใช้ในการเขียน แต่ละประเภทได้อย่างหลากหลาย
- 2) ควรมีตัวอย่างงานเขียนที่หลากหลายเพื่อให้ นักเรียนฝึกสังเกตการใช้สำนวนภาษา จากงานเขียนที่มีคุณภาพ
- 3) ควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานเพื่อกระตุ้นให้นักเรียน เกิดแรงจูงใจ และมีความกระตือรือร้นในการปรับปรุงแก้ไขผลงานด้วยตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). **กรอบมาตรฐานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ทศพร เกตุถนอม. (2543). การศึกษาปัญหาการเขียนภาษาไทยเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. **วารสารมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติวิชาการ**, มกราคม-มิถุนายน, 3 (6), 19-24.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2537). การวิจัยเชิงปฏิบัติการ. **วารสารศึกษาศาสตร์**, มิถุนายน-กันยายน, 17 (2), 11-15.
- รุจิร ภูสาระ. (2526). **การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- วงศ์สิริ ถาวรชีพ. (2547). **การศึกษาผลการใช้หน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**. รายงานการศึกษานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วรกุล จิมนันท์. (2550). การพัฒนาแบบประเมินทักษะการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนสื่อความเพื่อประเมินการผ่านช่วงชั้นที่ 3. **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, มกราคม-ธันวาคม, (ฉบับพิเศษ), (26), 142-151.
- สมบัติ ตัญตรัยรัตน์ และคณะ. (2545). **สอนให้คิด คิดแล้วเขียน เขียนจากความคิด**. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). **การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง**. พิมพ์ครั้งที่ 4. เชียงใหม่: The Knowledge Center.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542. (ฉบับปรับปรุง 2545)**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี
- อวยพร พาณิช และคณะ. (2543). **ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชลี ทองเอม. (2541). **การพัฒนาการเขียน**. กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.